

БЕЗПЕКА ВАШОЇ ДИТИНИ

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ

**Навчально-методичний центр цивільного захисту та
безпеки життєдіяльності Сумської області**

БЕЗПЕКА ВАШОЇ ДИТИНИ ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ

Навчально-методичний посібник

УДК 373.24
М71

*Рекомендовано до друку вченою радою Комунального закладу
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
28.02.2019 року, протокол №2*

Рецензенти:

- Л.Б. Міщенко – методист з дошкільної освіти навчально-методичного відділу координації освітньої діяльності та професійного розвитку Сумського ОІППО
- О.П. Макеєва – завідувач Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 25 "Білосніжка" м. Суми, Сумської області

Укладачі:

- В. С. Курилко – завідувач кабінету інформаційних технологій НМЦ ЦЗ та БЖД Сумської області.
- М. О. Курило – викладач вищої категорії обласних курсів НМЦ ЦЗ та БЖД Сумської області.
- М. В. Харченко – викладач першої категорії обласних курсів НМЦ ЦЗ та БЖД Сумської області.
- Н.В. Сошка – вчитель географії першої категорії Сумської загальноосвітньої школи I- III ступенів № 15 ім. Д. Турбіна.

Безпека вашої дитини. Пам'ятка для батьків: Навчально-методичний посібник / укл.: В. С. Курилко, М. О. Курило, М. В. Харченко, Н.В. Сошка – Суми, 2019. – 32с.

Формування у кожної дитини активної життєвої позиції щодо власного життя та власної безпеки, озброєння її знаннями та навичками безпечної поведінки вдома, на вулиці, збереження та зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя дошкільнят – одне з найактуальніших завдань виховання здорової дитини.

Формування відповідального ставлення до власної безпеки має відбуватися на всіх етапах життя людини, а розпочинати його варто з раннього дитинства. Дорослі (педагоги, батьки) основну свою місію здебільшого вбачають у тому, щоб захищати та оберігати дитину, але дуже важливо – підготувати її саму до реального життя, насиченого різними подіями, зустрічами, ситуаціями, подекуди небезпечними. Тобто навчити дитину безпечно поводитись самостійно у довкіллі (предметному, природному, соціальному).

Матеріал, який викладений в посібнику, рекомендований для використання педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти під час організації заходів з безпеки життєдіяльності, а також батьками вихованців.

ЗМІСТ

Вступ	3
Кілька простих порад, як навчити дитину безпечній поведінці	4
БЕЗПЕКА ВЗИМКУ	
Правила безпечної прогулянки	5
Безпека при катанні на санках	6
Безпечне катання з гірки	7
Правила безпечної поведінки при ожеледі	8
Правила безпечної поведінки на льоду	9
Якщо дитина провалилася під лід	10
Перша допомога при обмороженні та переохолодженні	11
Якщо розбився термометр	12
Безпека у новорічні свята	13
Правила використання петард та феєрверків	14
Правила використання бенгальських вогнів, хлопавок	15
БЕЗПЕКА ВЛІТКУ	
Безпека на вулиці	16
Безпека при катанні на роликах і велосипеді	17
Безпека під час подорожі на особистому транспорті	18
Безпека при відпочинку на природі	19
Правила безпечної поведінки під час грози	20
Правила безпечної поведінки на дитячих ігрових майданчиках	21
Правила безпечної поведінки з тваринами	22
Правила безпечної поведінки в лісі	23
Правила безпечної поведінки на водоймі (річці озері)	24
Безпека в селі (на дачі)	26
Безпека в будинку (квартирі)	27
Правила безпечного зберігання легкозаймистих речовин	28
Перша допомога при термічних опіках	29
Що потрібно робити, якщо сталася пожежа?	30
Список використаних джерел	32

ВСТУП

Формування культури безпеки життєдіяльності є важливою педагогічною проблемою, оскільки здоров'я і життя підростаючого покоління є надцінним для будь-якої держави та суспільства. У сучасному неспокійному світі діти найбільш вразлива й не підготовлена до життя категорія громадян.

Як же зберегти життя й здоров'я дітей? З перших років життя допитливість малят, активність у пізнанні навколишнього можуть інколи становити небезпеку для них. На жаль, формування безпечної поведінки найчастіше розуміють як цілу низку заборон. При цьому дорослі, які люблять дітей, опікуються ними, не помічають, як часто вони повторюють слова: «не можна», «відійди», забуваючи, що тільки слухні та вчасні поради дорослих можуть справді допомогти дитині вберегти своє життя, зміцнювати здоров'я, усвідомлювати, що гратися можна не скрізь і не завжди, і що деякі заборони та правила – не примхи батьків і педагогів, а життєва необхідність. Ми з вами маємо зробити все для того, щоб кожна дитина була здоровою та постійно перебувала у безпечних умовах.

Саме тому в освітніх лініях Базового компоненту дошкільної освіти передбачено дати дитині відповідні знання, прищепити вміння й навички безпечної поведінки.

Фахівці стверджують: формування відповідального ставлення до власної безпеки має відбуватися на всіх етапах життя людини, а розпочинати його варто з раннього дитинства. На жаль, значення раннього і дошкільного віку в становленні культури безпеки життєдіяльності людини, культури збереження її здоров'я сьогодні недооцінюється. Дорослі (педагоги і батьки) основну свою місію здебільшого вбачають у тому, щоб захищати та оберігати дитину, але ж дуже важливо – підготувати її саму до реального життя, насиченого різними подіями, зустрічами, ситуаціями, подекуди небезпечними. Звичайно ж, максимального ефекту можна досягти, якщо в діяльності педагогічного та батьківського колективів буде відпрацьовано єдину стратегічну лінію. У результаті дитина повинна чітко, на рефлексорному рівні, засвоїти алгоритм дій при потенційній загрозі її життю чи здоров'ю, причини виникнення можливої небезпеки, знати, як ці причини своєчасно усунути й уникнути нещасного випадку.

У посібнику автори надають слухні поради дорослих малечі, які допоможуть дітям зберегти своє життя, зміцнити здоров'я, позбутися шкідливих звичок, навчитися допомогти тим, хто опинився в скрутному становищі.

ШАНОВНІ МАМИ І ТАТА!

Кілька простих порад, як навчити дитину безпечній поведінці

- Щодня нагадуйте дитині про правила безпечної поведінки. Використовуйте для цього відповідні ситуації: на вулиці, в домашній обстановці, в подорожі.
- Пояснюйте дитині все, що відбувається навколо, коментуйте, чому треба чинити так, а не інакше.

! ВАЖЛИВО ПАМ'ЯТАТИ:

- заборона скоріше дасть стимул дитині спробувати під час вашої відсутності те, що не можна, тому говорити про безпеку потрібно в довірчій манері, ні в якому разі не погрожувати і не залякувати;
- якщо хочете навчити дитину правилам безпеки, перш за все, виконуйте їх самі.

БЕЗПЕКА ВЗИМКУ

Правила безпечної прогулянки

- Одягніть дитині шапку, шарф, рукавиці і застібніть куртку не виходячи з дому, щоб холодне повітря не проникло під одяг.
- Якщо ви разом з нею на вулиці, стежте за тим, щоб вона не бігала і не штовхала інших дітей, поясніть їй, що можна отримати травми.
- Поясніть, що при грі в сніжки не можна їх кидати в голову, а тим більше в обличчя.
- Не дозволяйте дітям будувати снігові тунелі, які можуть обвалитися.
- Розкажіть дитині, що не можна їсти сніг і гризти бурульки, а також облизувати металеві поверхні.
- Не дозволяйте їй стрибати в замет, адже під снігом можуть бути розбиті пляшки, каміння, сміття.

БЕЗПЕКА ПРИ КАТАННІ НА САНКАХ

- Перш ніж дитина сяде на санки, перевірте, чи немає в них пошкоджених деталей.
- Якщо санки оснащені ременями безпеки, то обов'язково пристебніть дитину.
- Не дозволяйте дитині стрибати з трамплінів на санках, так як це може призвести до травм.
- Обов'язково доглядайте за дитиною, коли вона катається на санках.
- Якщо при катанні дитини на санках вам необхідно перейти дорогу, її необхідно висадити з санок.
- Не катайтеся з дитиною разом на одних санках.

БЕЗПЕЧНЕ КАТАННЯ З ГІРКИ

- Розкажіть дитині, що при катанні з гірки потрібно поводитися акуратно і дисципліновано, дотримуватися черги при спуску.
- Переконайтеся в безпеці гірки самі, перед катанням уважно вивчіть місцевість.
- Простежте за тим, щоб гірку не перекривали дерева, кущі, стовпи вуличного освітлення або паркани.
- Катайте дитину з маленької пологої гірки.
- Забороніть їй кататися з гори стоячи.
- Забороніть дитині кататися з гірки, яка розташована поруч з дорогою, водоймою.
- Навчіть малюка правильно падати: під час падіння потрібно намагатися перевернутися на бік, зігнувши і підібравши коліна.
- Найкраще катати дитину з гірки на тубінгах, надувних ватрушках, ледянках.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПРИ ОЖЕЛЕДІ

- Підберіть дитині зручне, неслизьке взуття з підошвою на мікропористій основі.
- Поясніть, що необхідно дивитися під ноги, обходити замерзлі калюжі, схили, сходи.
- Не дозволяйте дитині поспішати і бігти через проїжджу частину, поясніть, що машина на слизькій дорозі не зможе зупинитися відразу.
- Розкажіть, що пересуватися потрібно обережно, наступаючи на всю підошву.
- Поясніть дитині, щоб уникнути падаючої бурульки або зледенілої гілки не можна ходити поблизу будівель і дерев.
- **Попередьте:** якщо вона підсковзнется, необхідно присісти, щоб знизити висоту падіння і пом'якшити удар об землю, згрупуватися і впасти на бік.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ НА ЛЬОДУ

- Поясніть дитині, що виходити на лід дуже небезпечно, і розкажіть про небезпеку ігор на льоду.
- Попередьте її, що не можна підходити до водойм і перевіряти міцність льоду ударом ноги.
- Не грайте з дитиною на льоду, подаючи поганий приклад, адже діти копіюють поведінку батьків.

! ПАМ'ЯТАЙТЕ, що вчити дитину катанню на ковзанах потрібно тільки на спеціально обладнаних льодових майданчиках!

ЯКЩО ДИТИНА ПРОВАЛИЛАСЯ ПІД ЛІД:

- не панікуйте;
- зателефонуйте в ДСНС за телефоном 101 або 112; повідомте криком дитині, що йдете до неї на допомогу;
- наближайтеся до ополонки обережно, повзвіть по-пластунські;
- за 3-4 метри подайте дитині будь-який підручний засіб (палицю, шарф і т.і.);
- після того як витягли її з води, зігрійте, дайте гаряче пиття.

ПЕРША ДОПОМОГА ПРИ ОБМОРОЖЕННІ ТА ПЕРЕОХОЛОДЖЕННІ

- Якщо дитина отримала обмороження чи переохолодження, негайно внесіть її в тепле приміщення.
- Зніміть взуття і одяг.
- Укутайте дитину пледом або ковдрою. Напоїть гарячим чаєм, компотом.
- При обмороженні накладіть теплоізолюючі пов'язки з марлі і вати так, щоб не перетиснути обморожені частини тіла.
- Викличте швидку допомогу.

ЯКЩО РОЗБИВСЯ ТЕРМОМЕТР

- В першу чергу виведіть з приміщення всіх людей і тварин.
- Підготуйте розчин марганцівки і скляну банку з щільною кришкою.
- Одягніть вологу марлеву пов'язку.
- Кульки ртуті зберіть пензликом (маленькі – лейкопластиром або скотчем) в паперовий конверт.
- Очищену поверхню обробіть розчином марганцівки або мильно-содовим розчином.
- Зібрану ртуть опустіть в банку з розчином марганцівки, за номером **101** або **112** уточніть, куди її передати.
- Після прибирання ретельно і довго провітрюйте приміщення.

БЕЗПЕКА У НОВОРІЧНІ СВЯТА

Правила встановлення новорічної ялинки

- Спільно з дитиною встановіть ялинку на стійкій підставці подалі від опалювальних приладів.
- Приберіть з-під ялинки килимове покриття.
- Хвою, що обсипається з ялинки, приберіть відразу, адже вона може спалахнути від найменшої іскри.
- Використовуйте електричні гірлянди тільки заводського виготовлення.
- Не залишайте електрогірлянди без нагляду або на піклування дітей.

Якщо на ялинці загорілася електрогірлянда:

- витягніть вилку з розетки або вимкніть електрику в щитку;
- викличте рятувальників за телефоном **101** або **112**; поваліть ялинку на підлогу і накрийте щільною тканиною.

ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ПЕТАРД ТА ФЕЄРВЕРКІВ

- Купуйте піротехнічні вироби тільки в спеціалізованих магазинах.
- Вимагайте у продавців сертифікат відповідності.
- Подивіться на термін придатності і цілісність заводської упаковки.
- Обов'язково ознайомтеся з інструкцією.
- Поясніть дитині, що запускати піротехніку повинні тільки дорослі.

ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ БЕНГАЛЬСЬКИХ ВОГНІВ, ХЛОПАВОК

- Забороніть дитині самотійно запалювати бенгальські вогні без присутності дорослих, перед використанням приберіть з небезпечної зони легкозаймисті предмети.
- Поясніть, що бенгальський вогонь можна тримати тільки за металеву частину на відстані витягнутої руки.
- Розкажіть, що не можна торкатися до палаючого або тільки що згаслого бенгальського вогню, а також тримати його вертикально, тому що можна отримати опіки.
- Поясніть, що згаслий бенгальський вогонь слід класти в склянку з водою.
- Перед запуском хлопавок обов'язково ознайомтесь з інструкцією.
- Поясніть дитині, як правильно тримати хлопавку в руці і користуватися нею.
- Забороніть їй направляти хлопавку в сторону людей.

Поясніть дитині, що не можна:

- йти гуляти, не попередивши дорослих;
- йти від свого будинку, двору;
- грати на пустирях, біля покинутих будинків, будівництва, сараїв, в підвалах і на горищах;
- входити в ліфт з незнайомими людьми;
- брати частування, подарунки від незнайомих людей;
- підбирати на вулиці (в під'їзді) шприци, пляшечки з-під ліків і т.і.;
- лазити по деревах, парканах;
- чіпати бездомних кішок, собак і будь-яких інших тварин або птахів;
- йти зі старшими хлопцями, які хочуть втягнути в небезпечну гру (наприклад: піти грати в ліс, розпалити багаття, пограти на будівництві і т.і.). Потрібно навчити дитину твердо говорити «ні», якщо їй щось не подобається або бентежить.

БЕЗПЕКА ПРИ КАТАННІ НА РОЛИКАХ І ВЕЛОСИПЕДІ

- Не дозволяйте дитині виходити на вулицю з самокатом, велосипедом, роликами без супроводу дорослих.
- Дитина повинна знати, що кататися потрібно тільки по тротуарах з рівною поверхнею.
- Обов'язково надіньте їй наколінники, налокітники, шолом.
- Поясніть, що крутий схил, нерівності на дорозі, та транспорт – все це становить серйозну небезпеку.
- Навчіть дитину зупинятися біля небезпечних місць: виїздів машин з дворів, автостоянок, арок.

БЕЗПЕКА ПІД ЧАС ПОДОРОЖІ НА ОСОБИСТОМУ ТРАНСПОРТІ

- Вирушаючи на особистому транспорті подорожувати, необхідно подбати про безпеку – заблокувати двері всередині салону.
  - Не дозволяйте дитині стояти між сидіннями, висовуватися з вікна, виставляти руки, знімати блок з дверей, чіпати ручки під час руху.
  - При зупинці в незнайомому місці стежте за тим, щоб дитина не виходила з машини раніше вас.
  - Усаджуйте дитину в праву задню частину сидіння.
  - Використовуйте спеціальне дитяче автокрісло. Дитина обов'язково повинна бути пристебнута ременем безпеки.
- ! У літню спеку ні в якому разі не залишайте дитину навіть на кілька хвилин в салоні автомобіля.**

БЕЗПЕКА ПРИ ВІДПОЧИНКУ НА ПРИРОДІ

**Пам'ятайте, що розводити багаття необхідно
! тільки в спеціально відведених місцях!**

- Попросіть дитину допомогти вам зібрати дрова для розведення багаття.
- Пояснюйте і коментуйте всі свої дії.
- Обкопайте місце для багаття і обкладіть його камінням.
- Розводьте багаття біля водойми або поставте поруч ємність з водою (піском), щоб при необхідності можна було швидко загасити полум'я.
- Якщо для смаження шашликів використовуєте мангал, стежте за тим, щоб діти не грали поруч і часом не перекинули його.
- Поясніть дитині, що не можна підпалювати палиці і розмахувати ними, так як можна влаштувати пожежу.
- Їдучі з місця відпочинку, разом з дитиною залийте багаття водою і засипте землею.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ГРОЗИ

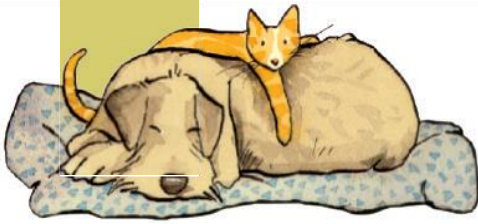
- Поясніть дитині, що гроза – небезпечне природне явище.
- Розкажіть, що під час грози потрібно сховатися в приміщенні, закрити вікна і відійти в глиб кімнати, вимкнути електроприлади і мобільний телефон.
- На вулиці потрібно обов'язково припинити рухливі ігри, ні в якому разі не ховатися під самотньо стоячим деревом.
- Розкажіть дитині, що якщо немає можливості зайти в приміщення, то можна сховатися в яру, канаві, ямі (постелити що-небудь на землю (куртку, рюкзак) і присісти (ступні поставити разом, опустити голову, руками обхопити коліна).

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ НА ДИТЯЧИХ ІГРОВИХ МАЙДАНЧИКАХ

- Поясніть дитині, що не можна кататися на несправних гойдалках, гірках.
- Дитина повинна знати, що якщо вона впала з гойдалки, не можна відразу вставати, щоб не отримати удар по голові.
- Розкажіть дитині, що не можна кататися стоячи на ногах, зістрибувати, підходити близько, якщо катаються інші діти, розгойдувати порожні гойдалки.
- Поясніть дитині, що перш ніж з'їхати з гірки, вона повинна переконатися, що попередня дитина встала на ноги і відійшла в бік.
- Поясніть дитині, що всі споруди на дитячому майданчику зроблені з заліза або іншого міцного матеріалу, а, відповідно, якщо не дотримуватися правил безпеки, можна отримати серйозну травму.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ З ТВАРИНАМИ

- Поясніть дитині, що без дорослих не можна підходити до домашніх тварин (корів, коней, кіз), так як вони можуть її травмувати або вкусити.
- Поясніть дитині, що з собаками, особливо чужими, потрібно бути обережним.
- Розкажіть, що не варто підходити до собаки, коли у неї маленькі цуценята або коли вона їсть (собака буде захищатися і вкусить).
- Дитина повинна знати, що бездомні тварини можуть бути носіями небезпечного для людини захворювання – сказу.
- Поясніть дитині, що не можна дратувати собаку і тікати від неї.
- Незнайому собаку краще просто обійти стороною.
- Розкажіть дитині, що якщо собака нападає, можна дати їй команду «фу», «лежати», кинути що-небудь їстівне.
- Якщо тварина вкусила дитину, вона повинна обов'язково про це сказати дорослим (потрібно обробити рану перекисом водню, а шкіру навколо рани – йодом, накласти стерильну пов'язку і негайно звернутися до лікаря).

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ В ЛІСІ

Щоб не «зловити» кліща:

- вирушаючи з дитиною в ліс за грибами і ягодами, обов'язково обробіть відкриті ділянки тіла репелентом від кліщів;
- одяг для себе і дитини вибирайте світлих тонів – так легше виявити кліщів;
- манжети рукавів повинні щільно прилягати до руки, а комір сорочки мати щільну застібку. Обов'язково надіньте головний убір;
- штани заправити в шкарпетки. На ноги краще всього надіти гумові чоботи;
- якщо кліщ присмоктався до тіла, відразу зверніться до лікаря.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ НА ВОДОЙМІ (РІЧЦІ, ОЗЕРІ)

Якщо ви відпочиваєте разом з дитиною:

- зверніть увагу, щоб дно водойми повинно бути чистим і неглибоким, без корчів, водоростей і мулу;
- перевірте, чи немає на березі битого скла, гострих каменів і інших небезпечних предметів;
- розташовуйтеся з дитиною в тіні дерев, уникаючи прямих сонячних променів;
- надіньте на дитину головний убір;
- уникайте ситуацій, коли дитина знаходиться біля водойму (річки, озера) одна;
- спостерігайте за дитиною, коли вона грає на березі, не випускайте її з поля зору;
- заходьте в воду з дитиною поступово, так як різке занурення може спровокувати збій серцебиття і судом;
- не дозволяйте дитині пірнати з огорож або берега;
- припиняйте пустощі дітей на воді;
- уникайте переохолодження дитини, чергуйте ігри на березі з купанням.

! Якщо ви не можете бути поруч з дитиною на водоймі, домовтеся з рідними (близькими, знайомими, сусідами), щоб вони приглядили за нею під час купання.

- поясніть дитині, що її безпека залежить від неї, тому вона повинен бути обережною і дотримуватися правил поведінки на воді;
- попередьте, що плавати можна тільки в спеціально обладнаних місцях, недалеко від берега;
- поясніть дитині, що не варто хвалитися перед друзями умінням плавати і влаштовувати змагання;
- поясніть дитині, що не можна плавати на дошках, надувних матрацах, автомобільних камерах і інших предметах;
- розкажіть про небезпеку ігор на воді: не можна хапати за ноги, "топити", подавати помилкові сигнали про допомогу;
- розкажіть дитині, що якщо хтось тоне, потрібно викликати рятувальників за телефоном **101** або **112**.

БЕЗПЕКА В СЕЛІ (НА ДАЧІ)

- У селі або на дачі дитина повинна знаходитися під наглядом, адже в сільській місцевості чимало небезпечних ситуацій.
  - Приберіть отруйні речовини, легкозаймисті рідини, сірники, запальнички в недоступні для дитини місця.
  - Розкажіть дитині, до яких рослин не можна торкатися, пробувати на смак (борщівник, бузина, вовче лико, пижмо, блекота та інших.).
  - Діти люблять лазити по деревах, тому позбудьтеся від сухих, крихких гілок в саду, щоб дитина не отримала травму.
  - Зберігайте садові інструменти в закритих приміщеннях, не залишайте дитину одну біля домашнього басейну, штучного водоймища, відкритих колодязів.
- Обмежте доступ дитині на горища і в сараї.
- Поясніть дитині, що перш ніж їсти ягоди, фрукти, овочі, потрібно їх ретельно помити.
  - Не відпускайте дитину одну гуляти в ліс або в невідому місцевість.
  - Ні в якому разі не відпускайте дитину гуляти в піщаний кар'єр (котловани).
  - Поясніть, що не можна спускатися на дно кар'єру, викопувати в ньому траншеї і лази, так як пісок може обвалитися.

БЕЗПЕКА В БУДИНКУ (КВАРТИРІ)

- Обмежте дитині доступ до всіх видів відкритого вогню. Не допускайте її до кухонної плити, коли на ній готується їжа.
- Закрийте розетки в будинку заглушками, гарячі батареї – ґратами або рушником.
- М'ячі, засоби для чищення, пральні порошки, ліки, дрібні предмети (намистини, ґудзики, монетки, батарейки для пульта і т.п.), небезпечні речовини, гострі предмети, сірники і запальнички зберігайте в недоступних для дітей місцях.
- Під час купання не залишайте дитину одну.
- Поставте на вікна в квартирі спеціальні фіксатори стулок, стежте за тим, щоб у дитини не було можливості піднятися на відкрите вікно (навіть якщо на ньому стоїть москітна сітка).
- Не дозволяйте самотійно користуватися опалювальним устаткуванням (котлами, печами, камінами).
- Поясніть, в яких ситуаціях потрібно звертатися за допомогою в екстрені служби (**101**, **112**), навчіть, як правильно викликати рятувальників. Напишіть на аркуші паперу номери, за якими вона може звернутися за допомогою, і прикріпіть його біля телефону.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОГО ЗБЕРІГАННЯ ЛЕГКОЗАЙМИСТИХ РЕЧОВИН (ДАЛІ – ЛЗР)

- Поясніть дитині, що не можна заходити в приміщення (гараж, сарай і т.п.), де зберігаються ЛЗР.
- Розкажіть про небезпеку ЛЗР (їх пари токсичні і можуть спалахнути від найменшої іскри).
- Дитина повинна знати, що ЛЗР дуже сильно і неприємно пахнуть.
- Попередьте, щоб дитина ні в якому разі не користувалася ЛЗР (заправляла скутер, розводила лакофарбові вироби тощо). Це повинні робити тільки дорослі.
- Подбайте про те, щоб у дитини не було доступу в приміщення, де зберігаються ЛЗР.

ПЕРША ДОПОМОГА ПРИ ТЕРМІЧНИХ ОПІКАХ

- Якщо дитина отримала опік, треба охолодити обпечену поверхню снігом, льодом з холодильника, холодною водою.
- Обпечене місце обробіть слабким розчином марганцівки і окропіть аерозолем.
- Якщо опік серйозніший, аж до пухирів, викличте екстрену допомогу, тимчасово прикривши пошкоджене місце стерильним бинтом.
- Якщо іскра пошкодила дитині око: промийте його проточною водою, прикрийте стерильною пов'язкою і відвезіть дитину в травмпункт або викличте екстрену медичну допомогу.

ЩО ПОТРІБНО РОБИТИ, ЯКЩО СТАЛАСЯ ПОЖЕЖА?

- вибігти на вулицю;
- зателефонувати за номером 101 або 112 та викликати рятувальників;
- повідомити, що горить і свою адресу.

Якщо під час пожежі вийти з приміщення неможливо, необхідно:

- викликати рятувальників за телефоном 101 або 112;
- закрити вікна, заткнути зазори під дверима мокрими ганчірками;
- рот і ніс прикрити вологою тканиною;
- якщо є можливість, вийти на балкон і щільно закрити за собою двері;
- якщо балкону немає, чекати допомоги біля вікна, подаючи сигнали рятувальникам шматком яскравої матерії.

! Зберігайте сірники, запальнички в недоступних для дітей місцях. І найголовніше – не залишайте дітей без нагляду.

Звичайно, неможливо передбачити все і повністю убезпечити дитину. Але проговорити небезпечні ситуації, пояснити, чому вони можуть відбутися, - обов'язок батьків. Дитина копіює поведінку батьків, тому будьте для неї хорошим прикладом.

Заборонити дитині пізнавати світ неможливо, завдання батьків - підстрахувати її, навчити, попередити можливу трагедію, бути поруч і навіть на крок попереду.

**Щасливого і безпечного відпочинку Вам і
Вашим дітям!**

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти /наку. кер. А.М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф. д-р пед. наук; авт. кол.: Богуш А.М., Беленька Г.В., Богініч О.Л. та ін. – К., 2012. – с.26.
  2. Наказ МОН України від 02.11.2016р. №1400 «Про затвердження Положення про функціональну підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту»
  3. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 19.08.2011 № 1/9-635 «Інструктивно-методичні матеріали щодо організації та проведення «Тижня безпеки дитини» в дошкільних навчальних закладах»
  4. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання»/ Т.І. Поніманська. – К.:Видавничий дім «Слово» 2004. – 465с.
  5. Яковенко Л. В. Абетка безпеки дошкільників. Методичні поради та розробки занять / Л.В. Яковенко. – Харків. 2008. –208с.
  6. Лохвицька Л.В., Андрющенко Т.К. Дошкільникам про основи здоров'я: Навчально-методичний посібник / Л.В. Лохвицька. – Тернопіль: Мандрівець, 2007.
- Для оформлення роботи були використані графічні елементи з інтернет ресурсу. - Режим доступу: <https://pixabay.com>

ЯК ПРАВИЛЬНО ВИКЛИКАТИ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Повідомте такі відомості:

- адреса, де виявлена пожежа;
- об'єкт, де відбувається пожежа (у дворі, в квартирі, в підвалі, на складі і т.п.);
- що конкретно горить (телевізор, меблі, балкон ...);
- своє прізвище та телефон;

**ВІДПОВІДАЙТЕ НА ВСІ УТОЧНЮЮЧІ ЗАПИТАННЯ
ДИСПЕТЧЕРА**

- номер будинку, під'їзду, код для входу в під'їзд і т.п.;

ГОВОРІТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ ЧІТКО І СПОКІЙНО.

За вашим викликом рятувальники вже підняті по тривозі і виїжджають до вас на допомогу.

Всі додаткові відомості їм передаються по радіостанції.

**ПІСЛЯ ВИКЛИКУ ПОКИНЬТЕ ДІМ, ПРИ
НЕОБХІДНОСТІ ОПОВІСТІТЬ СУСІДІВ, НАДАЙТЕ
ДОПОМОГУ ДІТЯМ, ХВОРИМ І ЛІТНІМ ЛЮДЯМ.**

**ЗУСТРІНЬТЕ РЯТУВАЛЬНИКІВ, ЗАЗНАЧТЕ ІМ
ЗРУЧНИЙ ПРОЇЗД ДО МІСЦЯ ПОЖЕЖИ**

